

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СТРУКТУРНУ ТРАНСФОРМАЦІЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ

Сметан Денис Сергійович

*аспірант кафедри менеджменту імені професора Й.С. Завадського,
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Науковий керівник: Вакуленко Віталій Леонідович

кандидат економічних наук,

*доцент кафедри менеджменту імені професора Й.С. Завадського,
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Інноваційні технології відіграють ключову роль у трансформації сільськогосподарського сектору в Україні та Польщі. Вони сприяють підвищенню продуктивності, покращенню якості продукції та забезпеченню продовольчої безпеки. У цьому контексті важливо розглянути, як ці технології впливають на структуру аграрних підприємств у обох країнах.

В Україні впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в аграрному секторі стало важливим кроком до створення електронного сільського господарства. Це передбачає використання новаторських методів для оптимізації виробничих процесів, що, в свою чергу, підвищує продуктивність і доходи фермерів [1, с. 23–36].

Інноваційні технології суттєво змінюють аграрний сектор України, сприяючи його структурній трансформації. Впровадження новітніх технологій дозволяє аграрним підприємствам підвищувати продуктивність, зменшувати витрати та покращувати якість продукції.

Використання сучасних інформаційних систем дозволяє фермерам ефективно управляти ресурсами, контролювати врожайність та оптимізувати процеси. Наприклад, системи GPS і дрони допомагають у моніторингу стану рослин і точному внесенні добрив [1, с. 59].

Ця концепція передбачає використання даних для прийняття рішень на основі реальних умов на полях. Автономні трактори та сенсори дозволяють зменшити людський фактор і підвищити точність виконання робіт.

Інноваційні рішення в управлінні водними ресурсами забезпечують оптимальне зволоження рослин, що сприяє економії води та підвищенню врожайності.

Виведення нових сортів рослин, стійких до хвороб і адаптованих до кліматичних умов, дозволяє значно підвищити продуктивність сільського господарства.

Дослідження показують, що впровадження ІКТ також сприяє покращенню продовольчої безпеки та зайнятості в сільському господарстві.

Основні напрями інновацій [2]:

- Електронне сільське господарство. Включає планування і реалізацію нових технологій для підвищення ефективності виробництва.
- Цифровізація бізнес-процесів. Наприклад, компанія BASF активно впроваджує цифрові рішення для покращення взаємодії з дистрибуторами та оптимізації логістики.
- Залучення інвестицій. Програми розвитку сільських територій включають інвестиції в інфраструктуру та підтримку інноваційних проектів.

Польща демонструє успішний досвід впровадження інновацій у сільському господарстві через програми ЄС, такі як «Розумні села». Ці ініціативи спрямовані на інтеграцію цифрових технологій для підвищення якості життя на сільських територіях.

Зважаючи на це, ключовим у розвитку та підвищенні конкурентоспроможності сільських територій є модернізація сільського господарства. Це насамперед допоможе упорядкувати структурні зміни у секторах виробництва продукції тваринництва, зберігаючи стабільну базу сільськогосподарської сировини для харчової промисловості. Схеми підтримки орієнтовані на малі та середні фермерські господарства з метою підвищення їхнього виробничого потенціалу, що, у свою чергу, має призвести до збільшення доданої вартості. За рахунок вищої інвестиційної підтримки передбачається стимулювання молоді до створення нових, технологічних і конкурентоспроможних фермерських підприємств [2].

Ключові аспекти впровадження:

- Інфраструктурне забезпечення. Польща активно розвиває інфраструктуру для підтримки інноваційно-інвестиційних процесів у сільських районах.
- Співпраця з науковими установами. Важливим є налагодження зв'язків між науковими дослідженнями та аграрним сектором для передачі нових знань.
- Диверсифікація економіки. Польські аграрні підприємства орієнтуються не тільки на традиційне сільське господарство, але й на розвиток несільськогосподарських секторів [2].

Загалом у Польщі застосовується комплексний підхід до розвитку сільських територій, які передбачає об'єднання інвестиційно-інноваційного, виробничо-економічного та соціального аспекту трансформації, які в синергетичній взаємодії сприятимуть якісним змінам на рівні сільських територій.

Порівняльний аналіз

Параметри	Україна	Польща
Основні технології	ІКТ, електронне сільське господарство	Цифровізація, програми «Розумні села»
Інвестиції	Залучення міжнародних фондів	ЄС фінансування та програми розвитку
Співпраця з наукою	Обмежена	Активна
Диверсифікація	Середня	Висока

Впровадження інноваційних технологій в Україні та Польщі має значний вплив на структурну трансформацію сільськогосподарських підприємств. Хоча обидві країни стикаються з подібними викликами, їх підходи до інтеграції новітніх технологій різняться. Польща демонструє більш активну співпрацю між аграрним сектором і науковими установами, тоді як Україна знаходиться на етапі активного впровадження ІКТ для покращення ефективності виробництва.

Список використаних джерел:

1. Лупенко Ю.О., Месель-Веселяк В.Я. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2030 року: монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2021. 120 с.
2. Factsheet on 2014-2020 Rural Development Programme for Poland. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/rdp-factsheet-poland_en.pdf
3. Водянка Л.Д., Юрій Т.П. Цифровізація та цифрова платформа в економічному розвитку аграрного сектору. *Економіка АПК*. 2020. № 12. С. 67–73.
4. Цифровізація обліку в управлінні бізнес-процесами підприємств агропромислового комплексу. URL: <http://surl.li/mlbcbg>